

REDAKČNÍ RADA

Vedoucí redaktorky:

PhDr. Emilie Benešová

Absolventka Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, obor archivnictví – dějepis (1983); státní rigorózní zkouška na téže fakultě (1989). Od roku 1982 pracuje v Národním archivu (dříve Státní ústřední archiv v Praze) jako archivářka, vedoucí Oddělení foto-, fono- a kinodokumentů a služeb veřejnosti (od 2002). Součástí oddělení je kromě pracoviště zpracovávajícího foto-, fono- a kinodokumenty také pracoviště spisové služby Národního archivu, mikrografické a digitalizační pracoviště, fotoateliéry, úsek tisku a badatelna.

Zabývá se archivním zpracováním fotografických, kinematografických a zvukových dokumentů (dále jen FFKD), především metodikou archivního zpracování, historií fotografie a kinematografie. V rámci své specializace řeší problematiku bezpečnostního snímkování archiválií (zabezpečení archiválií) a digitalizace.

Externě přednáší studentům katedry PVH a archivnictví FF UK na téma historické fotografické techniky, zpracování archiválií (FFKD) a fotografie – jako historický pramen. Je spoluzakladatelkou a vedoucí redaktorkou sborníku Historická fotografie, který je určen pro prezentaci fotografických sbírek, uložených v archivech, muzeích a galeriích (od r. 2001). V r. 1995 publikovala první archivní metodiku, zabývající se zpracováním FFKD; podílela se na vývoji databázového programu FOTO. Analýza, vzniklá při tvorbě této databáze byla využita při tvorbě databázového programu, který se v Národním archivu používá v současné době – JANUS.

Je autorkou nebo spoluautorkou většiny výstav pořádaných Národním archivem od r. 2001 a doprovodných publikací, které byly v souvislosti s konáním těchto výstav vydány, např.: „Skončeno a podepsáno, drama Pražského povstání ve fotografii“ (2003); „Miroslav Jodas – fotograf“ (2002), „Expo '58. Příběh československé účasti na Světové výstavě v Bruselu.“ (2008) a řada dalších.

Organizuje a garantuje odborné semináře pořádané Národním archivem včetně mezinárodních vědeckých konferencí (např. Archivy v mezinárodním kontextu, 2004).

Jako konzultant spolupracovala v letech 1993–1995 s řešiteli grantového úkolu GA ČR č. 94/203/1042 „Techniky ošetření, uložení a duplikace archivních fotografických snímků.“ Samostatně vedla výzkumný projekt č. j. OKO-136-3/A-2007 s názvem „Zpracování postupu na záchranu světlocitlivých archivních dokumentů na skleněné podložce (deskové negativy), jejich ošetření, archivaci (dlouhodobé uložení), zabezpečení a zpřístupnění.“, který byl řešen v letech 2007 až 2009. Další grantové úkoly posuzovala nebo se vyjadřovala k jejich záměru (např. Archiv Národního muzea, Impuls Hradec Králové).

PhDr. Naděžda Urbánková

Absolventka Střední knihovnické školy v Brně a Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, obor historie.

Pracovala jako historik v Jihomoravském muzeu ve Znojmě, Krajském středisku státní památkové péče a ochrany přírody v Brně a od roku 1989 dosud v Technické muzeum v Brně. Zde je kurátorkou historické sbírky stereodiapozitivů, sbírky stereovize a sbírky písemných pozůstalostí významných osobností vědy a techniky se vztahem k Brnu či Moravě. Vedle správy sbírek a tvorby výstav a expozic zajišťovala v letech 1998-2000 pro TMB i ediční činnost. Je členkou Muzeologické komise, Knihovnické komise a Komise regionální historie Moravy a Slezska AMG ČR.

V letech 1998–2004 byla souběžně s prací v TMB odbornou asistentkou pro obor muzeologie Ústavu archeologie a muzeologie FF Masarykovy univerzity v Brně a členkou komise pro SZZ v studijním programu Muzeologie na FF MU 1998 – 2004 a 2000 – 2004 také pro obor Muzeologická biologie na PŘF MU.

V období 2000–2004 byla řešitelkou grantového projektu MK ČR: KZ00P02OLK012 Digitalizace sbírky skleněných stereodiapozitivů ve fondu knihovny Technického muzea v Brně. O této sbírce připravila v roce 2009 publikaci „Evropa ve stereodiapozitivech / Europe in stereo slides“.

Od roku 1999 příležitostně spolupracuje s pracovníky CITEM MZM v Brně, jako konzultantka se podílela na vývoji programu Demus – Fotoarchiv, Demus-Historie (Archiv) a dokumentu „Digitální dokumentace objektů kulturní, historické a vědecké hodnoty“.

Pro léta 2010–2012 se účastní grantového projektu Chemické fakulty VUT „ChemPoint - Vědci pro chemickou praxi“ (CZ1.07/2.4.00/12.0026, 2.4. Partnerství a sítě, výzva č. 12) v odborné komunitě PhotoChemPoint jako zástupce aplikační sféry z oblasti muzeí a spolupořadatel pravidelných odborných workshopů, které se konají v TMB.

Od ledna 2011 je druhou hlavní redaktorkou časopisu Historická fotografie.

Členové redakční rady:

PhDr. Helena Beránková

Absolventka etnografie a dějin umění na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity v Brně (1980, PhDr. 1982); od roku 1993 kurátorka fotografické a grafické sbírky Etnografického ústavu Moravského zemského muzea. Specializuje se na nejstarší etnografické fotografie z přelomu 19. a 20. století (přičemž sleduje především autorské kolekce fotografií známých i zapomenutých), na vztah fotografického dokumentu k umění a na dokumentární aspekty fotografie ateliérové. Je editorkou časopisu *Folia ethnographica*, členkou redakční rady *Národopisného věstníku*, *Sborníku historické fotografie*, členkou *Národního antropologického komitétu* a hlavního výboru *České národopisné společnosti*. Je řešitelkou či spoluřešitelkou grantových úkolů individuálních i týmových. O fotografii publikuje v domácím i zahraničním tisku; odborný zájem věnuje i lidovému oděvu a stavitelství. Autorsky i organizačně zajistila řadu výstav (Dětský oděv 1996; Fotografie Josefa Brauna 1999; Nejstarší fotografie z Horňácka 2001; Svatbení oděv 2006; Josef Šíma 2009; Erwin Raupp - Moravská Hellas 2010 aj.). Publikace: *Javorník 650* (Brno 2000, spolueditorka s Břetislavem Rychlíkem); *Josef Braun. Fotografie 1901–1910* (Brno 1999); *Josef Šíma (1859–1929). Kreslíř a fotograf* (Brno 2009); *Erwin Raupp – Moravská Hellas 1904* (Lomnice nad Popelkou 2010, spolu s Antonínem Dufkem a Andreasem Krase).

Mgr. Jan Bílek

Jan Bílek vystudoval bohemistiku a historii (1998). Specializace na archivnictví (komplexně, zvláštní zaměření na osobní fondy); editologii (komplexně, zvláštní zaměření na novodobou osobní korespondenci, úřední dokumenty, literární texty); historii (vybraná témata politických, kulturních a hospodářských dějin 1850–1950); literární historii (vybrané osobnosti 20. století). Od dětství zapojen do kulturně-společenských a odborných aktivit v Sobotce (festival českého jazyka, řeči a literatury Šrámkova Sobotka, 1987–1998 zámek Humprecht, od 1998 Archiv F. Šrámka, od 1993 Knihovničky Českého ráje, 1998–2002 člen městské kulturní komise) a na zámku Staré Hrady. Zde začal brigádně pracovat v Literárním archivu Památníku národního písemnictví (archivář – kurátor), do něhož se vrátil 2012. Od 1999 odborný pracovník – archivář Masarykova ústavu Akademie věd ČR, resp. Masarykova ústavu a Archivu AV ČR, v. v. i., 2001–2011 vedoucí Archivu Ústavu T. G. Masaryka (fondy T. G. Masaryk a E. Beneš). Od 2003 – jednatel výboru tematické sekce archivů zvl. významu, resp. specializovaných archivů při České archivní společnosti. Od 2004 – člen edičního kruhu Korespondence T. G. Masaryka. Od 2006 výuka na Univerzitě Hradec Králové. Od 2009 – člen redakční rady časopisu *Práce z dějin Akademie věd*, od 2011 – člen redakční rady časopisu *Historická fotografie*. Od 2003 řešitel nebo spoluřešitel 4 grantů Grantové agentury ČR. Spolupracovník několika výstav, organizátor desítek odborných a společenských akcí (konference, prezentace, besedy), redaktor, autor desítek posudků, archivních pomůcek, knižně a časopisecky publikovaných edic a odborných článků.

Doc. Ing. Viera Jančovičová

Absolvovala v letech 1980–1985 štúdium Chemickej syntézy so zameraním na fotochémiu na Technische Hochschule Carl Schorlemmer Merseburg (Nemecko). V roku 1991 ukončila doktorandské štúdium v odbore Technológia makromolekulových látok na Slovenskej technickej univerzite v Bratislave. Od roku 1991 pracuje na Oddelení polygrafie a aplikovanej fotochémiu, kde pôsobila najskôr ako vedeckovýskumný pracovník a neskôr ako pedagóg. V roku 2010 sa habilitovala v odbore Technológia makromolekulových látok. Počas svojej pedagogickej práce viedla a vedie prednášky zo Základov fotografie a polygrafie, Fotochémiu a fotografie, Polygrafických a obalových materiálov, Metód analýzy polymérov, Laboratórne cvičenia z fotochémiu a fotografie a Laboratórium zobrazovacích technológií na FCHPT STU a ako externý pedagóg na VŠVU prednáša Fotografickú chémiu. Bola vedúcou 23 diplomových a 22 bakalárskych prác.

Výskumne sa orientuje spektroskopickú analýzu tenkých vrstiev na báze polymérov, štúdium historických atramentov a farieb najmä na papierovej podložke a kolorovanej historickej fotografii. Je autorkou alebo spoluautorkou 26 pôvodných vedeckých prác v časopisoch registrovaných v Current Contents, 12 prác v iných, prevažne zahraničných odborných a vedeckých časopisoch a viac ako 30 príspevkoch na konferenciách a seminároch. Je spoluautorkou jednej vysokoškolskej učebnice (Šíma, J., Čeppan, M., Jančovičová, V., Prousek, J., Velič, D.: *Fotochémiu. Princípy a aplikácie*, Bratislava: STU Bratislava, 2011. ISBN 978-80-227-3440-0, 337 s.) a učebných textov pre stredoškolských učiteľov (Jančovičová, V.: *Klasická a digitálna fotografia. In: I. Ondrejovičová a kol.: Vplyv slnečného žiarenia na chemické a biologické procesy*. STU Bratislava, 2009, 77-87, ISBN 978-80-227-3110-2). Citačný ohlas podľa SCI a knižné citácie: 70.

Mgr. Mariusz Makowski

Absolwent Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, w latach 1984–2000 wykładowca w zakresie muzealnictwa oraz wiedzy o kulturze w Filii Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie. Od roku 1980 pracownik Muzeum Śląska Cieszyńskiego w Cieszynie, gdzie prowadzi Dział Fotografii liczący 27.000eksponatów i sprawuje od 2005 r. funkcję kustosa Archiwum Familiae Saint Genois d'Anneaucourt. Od 2007 r. jest także kustoszem Zespołu Parkowo-Zamkowego w Grodzcu Śląskim. Członek kilku stowarzyszeń społeczno-kulturalnych, w latach 1997–2010 pełnił funkcję prezesa Macierzy Ziemi Cieszyńskiej - największego stowarzyszenia na Śląsku Cieszyńskim, od 2012 r. prezes oddziału Polskiego Towarzystwa Historycznego w Cieszynie. Autor wielu wystaw muzealnych oraz licznych naukowych i popularno-naukowych publikacji dotyczących historii i kultury Śląska Cieszyńskiego

RSDr. Jozef Petrás

Vyštudoval Vysokú vojenskú politickú školu (1977) a absolvoval trojročné postgraduálne štúdium (1983). Od roku 1969 do konca roku 2003 bol vojakom z povolania a profesionálnym vojakom. Službu vykonával v rôznych vojenských

posádkách Československa. Od 15. 2. 2004 do 30. 4. 2005 pracoval vo Vojenskom historickom archíve v Trnave vo funkcii vedeckovýskumný pracovník – zástupca riaditeľa, vytvoril Zoznam občanov Československej republiky a zahraničných bojovníkov, ktorí položili životy v boji proti fašizmu počas II. svetovej vojny (2005). Od 1. 5. 2005 až doteraz je riaditeľom Vojenského archívu – centrálnej registratúry Ministerstva obrany SR v Trnave. Je spoluautorom publikácie „Bojovali za slobodu vlasti –účastníci protifašistického odboja Trnavského kraja“ (2008). Venuje sa histórii vojenského archívnictva na Slovensku.

Mgr. Jiří Zikmund

Absolvent Pedagogické fakulty v Hradci Králové a Lidové konzervatoře, obor výtvarná fotografie. Jako pracovník historického oddělení Muzea východních Čech v Hradci Králové se specializoval na dějiny fotografie ve východních Čechách a problematiku ochrany muzejních fotografických sbírek. Byl řešitelem dvou grantových projektů s fotografickou tematikou „Muzejní fotografické sbírky - verifikace možností odborného zpracování, uložení, ochrany a manipulace v podmínkách České republiky - metodika a praktické aspekty.“ a "Fotografická dokumentace regionu Královéhradecka z 1. poloviny 20. století ve sbírkách Muzea východních Čech v Hradci Králové". Má za sebou bohatou publikační činnost a byl autorem řady výstav na téma fotografie. V roce 1994 inicioval založení oborové komise pro fotografii a film v muzeu při Asociaci muzeí a galerií ČR, kterou vedl do roku 1999.

2001 založil spolu s PhDr. Emilií Benešovou sborník Historická fotografie. Působil jako koordinátor uživatelských požadavků při přípravě počítačového evidenčního programu DEMUS - FOTOARCHIV vyvíjeného Oddělením informatiky MZM v Brně. Inicioval a spolupracoval na vývoji prvního specializovaného českého obalového programu pro fotosbírky v podniku EMBA Paseky. Je externím vyučujícím Ústavu historických věd Filozofické fakulty Univerzity Pardubice.

Tajemníci redakční rady:

Mgr. et Mgr. Pavel Baudisch

Je absolventem Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, oborů učitelství pro střední školy (2009) a archivnictví a pomocné vědy historické – historie se specializací na sociální dějiny (2009). V rámci studia spolupracoval na grantu GA ČR Gotické umění v severních Čechách, v jehož historické sekci mapoval správní a územní vývoj Loketska a državy rodu Šliků. Od roku 2006 pracuje jako odborný archivář v oddělení foto-, fono- a kinodokumentů a služeb veřejnosti Národního archivu, kde pořádá fotografické fondy a sbírky zejména z období druhé světové války. Zabývá se metodikou archivního zpracování fotografických dokumentů a jejich interpretací a tato témata externě přednáší pro studenty Katedry pomocných věd historických a archivního studia FF UK. Podílel se na řešení výzkumného projektu Zpracování postupu na záchranu světlocitlivých archivních dokumentů na skleněné podložce (deskové negativy), jejich ošetření, archivaci (dlouhodobé uložení), zabezpečení a zpřístupnění (2007–2009) a spolupořádá odborné semináře s touto tematikou. Podílel se rovněž na přípravě výstavy Expo '58. Příběh československé účasti na Světové výstavě v Bruselu a její doprovodné publikace (2008).

Mgr. Pavla Stöhrová

V roce 1999 ukončila studium oborů etnologie a muzeologie na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity v Brně, poté nastoupila jako redaktorka a kurátorka do Technického muzea v Brně, kde na pozici redaktorky a zástupkyně vedoucího oddělení dokumentace vědy a techniky působí dodnes. Je autorkou nebo spoluautorkou výstav a expozic Technického muzea v Brně, odborných statí s tematikou muzejních sbírek nebo etnografických výzkumů. Přednášela na Ústavu evropské etnologie Filozofické fakulty Masarykovy univerzity (dějiny etnologie, kapitoly z urbánní etnologie) a na Vyšší odborné škole knihovnických a informačních služeb (úvod do muzejnictví a muzeologie, ochrana kulturního dědictví). Jako redaktorka a editorka se podílela na přípravě řady publikací např. katalogů, odborných sborníků z konferencí či monografií z ediční řady Technického muzea v Brně Studie z historie techniky a průmyslu, podílí se na přípravě dalších recenzovaných odborných časopisů vydávaných muzeem – Fórum pro konzervátory-restaurátory, Textil v muzeu a Archeologia technica.